

HUIS VAN TROJE

Internationaal Theater Amsterdam X Toneelschuur producties

Inleiding *Huis van Troje*

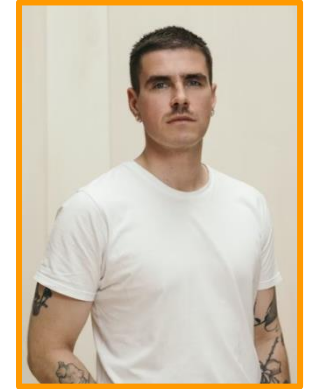
Troje staat op het punt van omvallen. De toekomst van de stad wordt niet bepaald door het lot of de goden, maar door de Trojaanse elite: Koningin Hekabe neemt alleen genoegen met een overwinning en is bereid hier alles voor op te offeren.

Andromache moet de troon veiligstellen voor haar zoon. En Cassandra gelooft dat zij de enige is die haar familie van zichzelf kan redden. Via hun machtspositie kan de bevoorrechte klasse zich een niveau van comfort en veiligheid veroorloven. Ondertussen staat het volk op het slagveld. Maar wat is patriottisme waard als het overwinnen van de oorlog hoofdzakelijk zorgt voor een bevoorrechte, gevestigde orde?

Huis van Troje is een coproductie tussen Internationaal Theater Amsterdam en Toneelschuur producties geregisseerd door Mateusz Staniak. Een verhaal gebaseerd op *Trojaanse Vrouwen* en *Hekabe* van Euripides en *Cassandra* van Lesia Ukrainka, bewerkt door Laura De Geest en Mateusz Staniak.

Mateusz Staniak over *Huis van Troje*

‘Leven in een land dat niet actief in oorlog is, begint het grootste voorrecht te lijken dat je kunt hebben. Hoewel we weten dat volledige neutraliteit onhaalbaar is, dwingt de toegang tot realtime informatie en sociale media ons, naast de politieke koers van onze regeringen, om een standpunt in te nemen. Hoewel het directe gevaar voor ons leven misschien niet aanwezig is, kunnen we niet onverschillig blijven, vooral niet als we weten dat onschuldige mensen elders op de wereld nog steeds als ‘nevenschade’ worden beschouwd. Zij betalen met hun leven voor de beslissingen van politieke leiders en het internationale politieke schaakspel. Deze voorstelling verkent het concept van geweld, onderzoekt hoe het wordt gepresenteerd en hoe die presentatie onze kijk erop beïnvloedt. Waarom vinden we dat bepaalde mensen meer bescherming verdienen dan anderen? Is het idee van een voortdurende strijd tussen iedereen een natuurlijke staat? Zou het weten van de uitkomst ons ontmoedigen om geweld te gebruiken?’

Beste docent,

Welkom bij ITA X Toneelschuur Producties

Voor je ligt de lesbrief van de voorstelling Huis van Troje in regie van Mateusz Staniak.

Je vindt in deze brief opdrachten en informatie. Aan jou als docent de vrijheid om met dit materiaal je eigen les rondom de voorstelling te creëren, afhankelijk van wat jij jouw leerlingen wil bieden en de tijd die je hiervoor beschikbaar hebt.

Elke opdracht bestaat uit drie verschillende stappen: Doe, Denk en Maak. Deze stappen geven de vorm van de opdracht aan. In deze lesbrief wisselen wij hierin af: we raden aan om dit ook in de les door te zetten.

We wensen je een inspirerende les en een fijne voorstelling toe.

Vriendelijke groet,

Team Educatie De Schuur & Team van ITA Academy

Tijdslijn Trojaanse verhalen

Bij deze lesbrief hoort een tijdslijn. Neem deze voor de voorstelling met de klas door. De [tijdslijn](#) geeft jullie wat achtergrondinformatie over deze productie.

Benodigheden opdrachten

Uitgeprinte fake-news berichten

Pennen

Papier

Eventueel een muziekbox

Opdracht 1 - Ten Strijde!

“De mensen zijn niet geïnteresseerd in de waarheid als ze die niet willen geloven.” - Hekabe

Doe

Verdeel de groep in tweeën. Maak van één groep Team Troje, van de andere groep Team Griekenland.
Geef ieder team een FAKE-NEWS BERICHT.

FAKE NEWS TEAM GRIEKENLAND

Sterke, slimme, fantastische Grieken,

Het ergste van het ergste heeft ons land getroffen. De Trojanen, die barbaren, hebben de allerbelangrijkste en mooiste vrouw die er bestaat gekidnapt. Die vrouw, de fantastische Helena, de geliefde van onze koning Menelaos.

En nu is ze weggerukt uit zijn armen door die verschrikkelijke Paris, de prins van het koningshuis Troje.

U begrijpt, we trekken ten strijde! Zodat we die lieve Helena kunnen redden uit de handen van die verschrikkelijke Trojanen.

Vecht voor ons fantastische Griekenland!

FAKE NEWS TEAM TROJE

Sterke, slimme, fantastische Trojanen,

Het ergste van het ergste heeft ons land getroffen. De Grieken, die barbaren, zijn ten strijde getrokken. Zij komen onze kant op om de lieve onschuldige Helena te kidnappen. Helena, die juist nét uit de handen van die verschrikkelijke Griekse koning Menelaos bevrijd is door onze heldhaftige prins Paris.

U begrijpt, niets mag het prille geluk van onze kroonprins en zijn smoorverliefde prinses in de weg staan. Trek ten strijde! Laat die verschrikkelijke Grieken haar niet in handen krijgen.

Vecht voor ons fantastische Troje!

Laat de teams, na het lezen van de nieuwsberichten, nu tegen elkaar strijden door ze tegen elkaar te laten **duim worstelen**.

Maak na afloop de balans op.

Tip: Om extra spanning te creëren tijdens het duim worstelen kun je het volgende muziknummer opzetten: [Guardians At The Gate – Audiomachine](#).

Denk

Ga met elkaar in een kring zitten en bespreek de volgende vragen:

- Wat beïnvloedde jou tijdens deze opdracht het meeste? (zet op volgorde) Het nieuwsbericht, de invloed van mijn teamgenoten, de uiteindelijke winst.
- Wat heeft het meeste invloed op hoe je leven eruitziet? (zet op volgorde) Wat mijn familie vindt, wat ik zelf vind, wat ik op sociale media zie.
- Is macht en invloed hetzelfde?
- Wie zijn er belangrijker: Leiders of volgers?

Maak

Verdeel de groep in 2-tallen (Mix idealiter het team van Troje en het team van Griekenland).

Vertel de leerlingen:

'Stel je voor... Morgenochtend hebben jullie de kans van je leven! Jullie mogen meedoen aan een 'president voor één dag verkiezing'. Kans om de machtigste persoon te worden... Fantastisch toch? In die ene dag zou je net genoeg tijd hebben om één ding in de wereld te veranderen! Waar willen jullie voor strijden?

Bereidt met je duo een 30 seconde durende speech voor waarmee jullie je klasgenoten gaan overtuigen. Bedenk: waar willen wij voor strijden? Waarom? En hoe overtuigen wij de klas?

Geef de duo's 5 minuten de tijd om de speech voor te bereiden.

Beluister daarna alle speechen! Voor welke president stemt de klas? En waarom? Hoe komt het dat zij de klas hebben overtuigd?

Opdracht 2 - De mensen aan de overkant

Doe

Verdeel de groep in kleine groepjes van 4.

In 5 minuten bedenkt ieder groepje 3 dingen die zij met elkaar gemeen hebben. Voor de overeenkomsten geldt, hoe origineler hoe beter!

Bijvoorbeeld: - we hebben allemaal een oom die Tom heet, - we hebben allemaal een moedervlek op onze voeten, - we zijn allemaal 3x in ons leven verhuist, - we kunnen allemaal 'Flowers' van Miley Cyrus uit ons hoofd meezingen, - hebben allemaal een keer ons haar geverfd, etc.!

Luister vervolgens naar al jullie gevonden overeenkomsten (de eer voor het groepje met de meest originele overeenkomsten?)

Denk

Ga met elkaar in een kring zitten en bespreek de volgende vragen:

- Wat is beter: allemaal hetzelfde zijn of allemaal verschillen?
- Wanneer heb je voor het laatst iemand anders nodig gehad?
- Wat heb je nodig om samen te kunnen werken? (zet op volgorde) Dat je op elkaar lijkt, Dat je goed luistert naar elkaar, Dat je ieders talent gebruikt, iets anders nl

Maak

Geef iedereen een pen en papier. Laat de leerlingen individueel een kort gedicht maken over verschillen.

Gebruik daarvoor je zintuigen, voor de dichtzinnen geldt, hoe gedetailleerder hoe poëtischer.

Laat ze de volgende zinnen aanvullen:

Verschillen voelen als.... (Vul aan met iets dat je kunt voelen)

Verschillen klinken als.... (Vul aan met iets dat je kunt horen)

Verschillen ruiken als.... (Vul aan met iets dat je kunt ruiken)

Verschillen zien eruit als.... (Vul aan met iets dat je kunt zien)

Verschillen proeven als.... (Vul aan met iets dat je proeven)

Vb. Verschillen klinken als een café vol mensen die kriskras door elkaar heen praten.

Laat de leerlingen vervolgens het eerste deel van de zin (hierboven genoemd) wegstrepen, en hun eigen aanvullingen 'herschrijven' door een deel weg te laten, te herhalen en/of te verplaatsen.

Vb. BLA BLA BLA, allemaal stemmen, kris-kras door elkaar.

Lees de gedichten aan elkaar voor.

Wat valt jullie op? Hoe denken jullie over verschillen?

Opdracht 3 - Van achter naar voor

"Hoe is dit begonnen? Dat wil ik weten. Als daar regels voor zouden bestaan moet men die doorvertellen, opschrijven, in klei laten graveren, in steen beitelen." - Cassandra

Doe

Deel aan iedereen een klein papiertje uit (door bijvoorbeeld een A4 door 4'en te doen, idealiter oud papier). De leerlingen krijgen 3 minuten de tijd om het papier tot een zo klein mogelijk propje te maken. Vermorzel, verplet en verpulver zo goed als je kan! (Let op: verscheur je papier NIET!).

Als niemand diens propje meer kleiner kan maken, krijgen de leerlingen weer 3 minuten de tijd. Dit keer krijgen de leerlingen de opdracht om het papier er weer precies zo uit te laten zien als voor het vermorzelen, verpletten en verpulveren.

Denk

Ga met elkaar in een kring zitten en bespreek de volgende vragen:

- Was het papier voor de 6 minuten hetzelfde als na de 6 minuten?
- Kun je wat al gebeurd is terugdraaien, kan je opnieuw beginnen?
- Stel: Morgen word je wakker en het blijkt precies dezelfde dag als vandaag, alleen nu weet jij wat er staat te gebeuren. Wat zou er veranderen aan je dag?
- Kan je weten wat jouw lotsbestemming is en wie bepaalt dat?
- Bestaat vrije keuze?

- Noem iets uit je afgelopen week wat je niet had gedaan als je van tevoren had geweten wat de uitkomst was?

Maak

Verdeel de groep in kleinere groepjes (+- van 4 personen).

Elk groepje gaat een Live-fotostrip maken, met als thema: *familie*. Wat kenmerkt volgens jou een familie? En hoe werkt vertrouwen en elkaar helpen binnen een gezin?

De Live-fotostrip bestaat uit 3 foto's: een beginsituatie, het midden/de actie en een nieuwe eindsituatie. Voor de fotostrip bedenkt ieder groepje een kort verhaal, geef de leerlingen 10 min. om deze beelden te bedenken. De leerlingen maken de foto's niet echt, maar laten live een stilstaand beeld zien, in de foto's wordt niet bewogen en gepraat.

Bv. *Familie: elkaar helpen*. FOTO 1: A, B en C lopen door de gang. FOTO 2: B valt op de grond, A en C schrikken. FOTO 3: A en C helpen B omhoog.

Bv. *Familie: vertrouwen schaden*. FOTO 1: A, B en C staan ongemakkelijk op een familiefoto. FOTO 2: B & C smoezen met elkaar achter de rug van A. FOTO 3: A loopt boos weg

Na de 10 minuten laten de groepjes hun Live-fotostrip aan elkaar zien. Laat alle groepjes niet van voor naar achter, maar van achter naar voor vertellen! (foto 3, foto 2, foto 1)

Vraag na afloop aan de groep: Wat verandert er aan je verhaal als je die van achter naar voor verteld?

Opdracht 4 - Een boot teken je zo

Doe

Deel iedereen een pen en papier uit. Zet de tafels uit elkaar. Geef de leerlingen de opdracht om de komende 3 minuten te tekenen voor henzelf. Ze kijken niet bij de andere buur-mensen.

Vraag iedereen om een boot te tekenen.

Plak na het tekenen alle papieren met plakband op het bord.

Iedereen heeft een eigen boot getekend. Misschien dat er een aantal op elkaar lijken maar geen enkele is waarschijnlijk hetzelfde.

Denk

Ga met elkaar in een kring zitten en bespreek de volgende vragen:

- Kunnen wij ooit precies hetzelfde denken?
- Wat is de waarheid? / Bestaat de waarheid en wat is dat dan?
- Waar wordt jouw waarheid door gevormd?
- Wat als er meerdere visies van de waarheid bestaan?

Maak

Deel iedereen een pen en papier uit.

Zoek in de tijdlijn van het verhaal van Troje naar het moment dat de Grieken per boot aankomen in Troje.

Kies uit de volgende personages één personage uit:

HUIS VAN TROJE

- Koning Menelaos (Griekenland)
- Koningin Hekabe (Troje)
- Prinses Cassandra (Troje)
- Een krijger uit Griekenland
- Een kind uit Troje.

Iedere leerling schrijft een dagboekfragment, vanuit de blik van het door hun gekozen personage. Ze beschrijven het moment dat de Griekse gevechtsschepen aan komen varen in Troje, de oorlog begint. Kruip in de huid van jouw personage, hoe ervaart die persoon de situatie? Wat heeft die gezien? Welke gedachtes heeft diegene daarover? Welke emoties voelt die? En welke droom / hoop voor de toekomst?

Geef de leerlingen voor het schrijven 5 min, lees vervolgens een aantal van de dagboekfragmenten voor. Zorg hierbij dat het fragmenten zijn vanuit verschillende personages.

Is er een dagboekfragment dat meer de waarheid verteld dan een ander?

EDUCATIE

Wij wensen jullie alvast een **fijne voorstelling!**

Denk voor het voorstellingsbezoek nog even hieraan:

Acteurs horen, voelen en zien alles. Voor de gehele zaal is het belangrijk dat telefoons uit zijn en dat er niet gesproken wordt tijdens de voorstelling. Met concentratie en aandacht komt ieder theaterstuk het beste tot zijn recht.

Vriendelijke groet,

Team Educatie De Schuur & Team van ITA Academy

